

В.Й. ЯНИЦЬКИЙ, завідувач Верхнянської ДЛВМ
Калуський район Івано-Франківської області

І ЗНОВУ ПРО ТИМПАНІЮ...

*Тимпанія (від грец. *τύμπανο* – барабан) – здуття рубця, хвороба жуйних, яка характеризується скупченням великої кількості газів, головним чином у рубці. Частіше буває гостра тимпанія рубця, що виникає внаслідок поїдання кормів, які легко бродять (конюшини, вики), зіпсованого, закислого, цвілого сіна, силосу, при різкому переході від стійлового утримання до пасовищного.*

Це трапилося у вересні минулого року в одному з господарств с. Верхня Калуського району на Прикарпатті. До мене зателефонував власник корови і сказав, що її обдимає. Я приїхав на місце, де з'ясував з анамнезу, що тварина, прийшовши ввечері з пасовиська, натрапила на дротяний кошик із дрібною картоплею, який забули сховати, й «поласувала» нею вволю, бо господарі «проморгали», коли корова повернулася.

Підійшовши до корови, я побачив, що рубець сильно переповнений кормом, проте тимпанічного повітряного випинання голодної лівої ямки не було. Ми вжили негайних заходів: у середину залили 0,5 л горілки й 0,5 л олії. Застосовували масаж рубця, на нього поклали кропив'яний мішок, який безперестанку поливали водою з криниці... Жодного позитивного ефекту не спостерігали.

Тоді тварину було прозондовано 45-міліметровим зондом, та гази не відходили. Корову поставили передніми ногами на купу піску під кутом 30–45°. Результату не було. Стан тварини погіршувався. Тоді я провів рубець корови троакаром, який виготовив із зівника для закидання магнітного зонда діаметром 15 мм. Бурхливого відходження газів не сталося. Відходила лише піна впереміж із кормовими масами. Було зрозуміло, що піниста тимпанія викликана перекормом і парезом рубця.

Через гільзу троакара безпосередньо в рубець було введено нашатирий спирт. Процес ніби трохи стабілізувався, але вже минула ніч і настав ранок.

Я порадився із власником, бо виходу, як ви-

дно, не було. Наближався або летальний кінець, або вимушений забій і я на свій страх і ризик увів тварині внутрішньовенно 5 мл 20 % розчину кофеїну, а потім, зачекавши 15 хв, також внутрішньовенно 3 мл настоянки чемериці.

Ризик становив 50 %. Могли статися розрив рубця, асфіксія, зупинка серця. Через 3–4 хв у корови почалася блювота. Вміст рубця вона вивергала назовні і стоячи, і на колінах, і лежачи. А власник тварини з косою в руках був біля неї напоготові.

Обійшлося все благополучно... Каниги (кормової маси) відійшло приблизно 5–6 відер. Обробивши рану тварини після троа-

кара, я поїхав на роботу. А корова слухить господареві й досі...

Аналогічний випадок трапився 5–6 років тому взимку в тому ж таки селі. Корова знялася з прив'язі й поласувала картоплею, яку зберігали в хліві зсипаною в дерев'яний ящик.

Лікування жодних результатів не дало. Тоді господар сказав, щоб я щось придумав, аби корова живою доїхала на вимушений забій на м'ясокомбінат. Я зробив розріз шкіри й рубця задовжки 12 см, зафіксувавши краї розрізаної рани, й вибрав рукою десь 3–4 відра кормової маси. Власнику запропонував прооперувати тварину до кінця, та він відмовився. А корову в такому ж стані із раною рубця, зафіксованою цвяхами, відправили на вимушений забій... ☹

